

“Προσπάθεια να διαγραφεί η χριστιανική καταγωγή του Ναού”

/ [Επικαιρότητα](#)

“Η προσπάθεια να διαγραφεί η αρχαία χριστιανική καταγωγή της Αγίας Σοφίας και να μετατραπεί ένα τέτοιο μνημείο που ανήκει σε ολόκληρο τον ανθρώπινο πολιτισμό με τόσο βάνανσο τρόπο είναι ακατανόητη, λυπηρή και επικίνδυνη” τονίζεται στο Ανακοινωθέν που εξέδωσε η Επιτροπή Αντιπροσώπων των Ορθοδόξων Εκκλησιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την Αγία Σοφία και την επικείμενη μετατροπή της σε τζαμί από την Τουρκική κυβέρνηση.

Μεταξύ άλλων το ανακοινωθέν αναφέρει χαρακτηριστικά “Πιστεύουμε ακράδαντα – και, δυστυχώς, φοβόμαστε ότι μπορεί να συμβεί – ότι η αλλαγή της κατάστασης της Αγίας Σοφίας θα προκαλέσει αντιδράσεις, απογοήτευση και απογοήτευση όχι μόνο στους εκατομμύρια χριστιανούς σε όλο τον κόσμο, ανεξάρτητα από την ονομασία τους, αλλά και από όλα αυτά τα εκατομμύρια ανθρώπων που επισκέπτονται αυτό το θαύμα αρχιτεκτονικής και ιστορικό μνημείο που στέκεται στη θέση του για σχεδόν 1500 χρόνια από την κατασκευή του και υπήρξε

κληρονομιά συνολικά για την ανθρωπότητα”.

Η Επιτροπή λειτουργεί από το 2010 και συγκεντρώνει τους εκπροσώπους στις Βρυξέλλες του Οικουμενικού Πατριαρχείου της Κωνσταντινούπολης, του Πατριαρχείου της Μόσχας, του Πατριαρχείου της Ρουμανίας, του Πατριαρχείου της Βουλγαρίας, της Εκκλησίας της Κύπρου και της Εκκλησίας της Ελλάδας. Ο κύριος στόχος της είναι να διατυπώσει με κοινή φωνή τις ανησυχίες και τις προοπτικές της Ορθόδοξης Εκκλησίας για θέματα που σχετίζονται με την ΕΕ.

Ενώ καταλήγει “Έχοντας αυτό υπόψη, καλούμε όλους αυτούς που έχουν καλή θέληση να αντιδράσουν στην απόφαση των τουρκικών αρχών για τη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί”.

Διαβάστε το Ανακοινωθέν:

” Με βαθιά θλίψη τα μέλη της CROCEU έμαθαν για την άνευ προηγουμένου παραβίαση των κανόνων της UNESCO που έλαβαν χώρα στην Τουρκία, αφού οι τουρκικές αρχές αποφάσισαν να αλλάξουν το καθεστώς του μνημείου παγκόσμιας κληρονομιάς της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη, από μουσείο σε ένα τζαμί.

Το ζήτημα έχει προσελκύσει την παγκόσμια προσοχή και πολλοί – και από τις δύο πλευρές του Ατλαντικού – κάλεσαν τον Πρόεδρο της Τουρκικής Δημοκρατίας, κ. Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, να επανεξετάσει αυτήν την προκλητική ενέργεια που παραβιάζει την ιστορική μνήμη και τη θρησκευτική πολυφωνία, βάζοντας ένα αγκάθι στο πλευρό των εκατομμυρίων χριστιανών σε όλο τον κόσμο. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει αντιταχθεί σε μια τέτοια εξέλιξη στο παρελθόν. **Τον Μάρτιο του 2019, οι ευρωβουλευτές κάλεσαν την τουρκική κυβέρνηση να σεβαστεί πλήρως και να εκπληρώσει τις νομικές της υποχρεώσεις για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.**

Η Αγία Σοφία έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της χριστιανικής λειτουργικής παράδοσης. Έχει λειτουργήσει ως καθεδρικός ναός από το 537 έως το 1453, για σχεδόν χίλια χρόνια. Η Αγία Σοφία είναι ένα αριστούργημα αρχιτεκτονικής, παγκοσμίως γνωστό ως ένα από τα σημαντικότερα μνημεία του χριστιανικού πολιτισμού. Η Αγία Σοφία, καθ’ όλη τη διάρκεια των αιώνων και ακόμη και στις μέρες μας, υπήρξε παγκόσμια πηγή τεράστιας έμπνευσης ως πνευματικό, καλλιτεχνικό και αρχιτεκτονικό θαύμα. Αυτό δικαιολογεί την αιτιολόγηση της απόφασης της UNESCO, το 1985, να την συμπεριλάβει στον κατάλογο της παγκόσμιας κληρονομιάς, ως αρχιτεκτονικό αριστούργημα που άντεξε την καταστροφή, τόσο την φυσική όσο και την ανθρώπινη.

Πιστεύουμε ακράδαντα – και, δυστυχώς, φοβόμαστε ότι μπορεί να συμβεί – ότι **η αλλαγή της κατάστασης της Αγίας Σοφίας θα προκαλέσει αντιδράσεις, απογοήτευση και απογοήτευση όχι μόνο στους εκατομμύρια χριστιανούς**

σε όλο τον κόσμο, ανεξάρτητα από την ονομασία τους, αλλά και από όλα αυτά τα εκατομμύρια ανθρώπων που επισκέπτονται αυτό το θαύμα αρχιτεκτονικής και ιστορικό μνημείο που στέκεται στη θέση του για σχεδόν 1500 χρόνια από την κατασκευή του και υπήρξε κληρονομιά συνολικά για την ανθρωπότητα.

Σε μια εποχή Δημοκρατίας, Ανθρώπινης Αξιοπρέπειας και Κράτους Δικαίου, **η προσπάθεια να διαγραφεί η αρχαία χριστιανική καταγωγή της Αγίας Σοφίας και να μετατραπεί ένα τέτοιο μνημείο που ανήκει σε ολόκληρο τον ανθρώπινο πολιτισμό με τόσο βάνουσο τρόπο είναι ακατανόητη, λυπηρή και επικίνδυνη**. Επιπλέον, είμαστε σίγουροι ότι αυτό θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στον συνεχιζόμενο διαθρησκευτικό διάλογο, καθώς το μνημείο έχει ισχυρά ορατά και αόρατα χριστιανικά σύμβολα. Ο κανονιστικός χαρακτήρας των αξιών για τις οποίες υπερασπίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση απαιτεί μια σταθερή απάντηση. Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, και ιδίως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ως θεματοφύλακες αυτών των ευρωπαϊκών και καθολικών αξιών και ως φωνή των Ευρωπαίων πολιτών, μπορούν να διαδραματίσουν μοναδικό ρόλο στη διατήρηση της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, της ιστορικής μνήμης και του θρησκευτικού πλουραλισμού. Σε τέτοιες στιγμές, ο σημαντικός ρόλος του Ειδικού Απεσταλμένου για την προώθηση της θρησκευτικής ελευθερίας ή των πεποιθήσεων εκτός ΕΕ καθίσταται ολοένα και πιο προφανής.

Έχοντας αυτό υπόψη, καλούμε όλους αυτούς που έχουν καλή θέληση να αντιδράσουν στην απόφαση των τουρκικών αρχών για τη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί.

Διαβάστε το ανακοινωθέν στα αγγλικά:

Committee of Representatives of the Orthodox Churches to the European Union
Brussels, 17 July 2020

COMMUNIQUE
ON THE TRANSFORMATION OF HAGIA SOFIA

FROM A MUSEUM TO A MOSQUE

It is with deep grief that the members of CROCEU1 learned about the unprecedented violation of the UNESCO rules that took place in Turkey, after the Turkish authorities decided to change the status of the world heritage monument “Hagia Sophia” in Istanbul, from a museum into a mosque.

The issue has attracted global attention and many – on both sides of the Atlantic – have invited the President of the Turkish Republic, Mr. Recep Tayip Erdogan, to rethink this provocative action that violates historical memory and religious pluralism, putting a thorn in the side of millions of Christians all across the globe. The European Parliament has objected to such a development before. In March 2019 MEPs invited the Turkish government to fully respect and fulfill its legal obligations to protect cultural heritage.

Hagia Sophia has played a decisive role in the shaping of the Christian liturgical tradition. It has served as a Cathedral from 537 until 1453, for almost a thousand years. Hagia Sophia is a masterpiece of architectural genius, globally renowned as one of the preeminent monuments of Christian civilization worldwide. Hagia Sophia, throughout the centuries and even in our days, has been a global source of immense inspiration as a spiritual, artistic and architectural miracle. That proves the justification of the decision by UNESCO, in 1985, to include it into its world heritage list, as an architectural masterpiece that has withstood destruction, both natural and human.

We strongly believe – and unfortunately we fear that it may turn out to be the case – that the status change of Hagia Sophia will provoke reactions, frustration and disappointment not only from millions of Christians around the globe, no matter their denomination, but also from all those millions of people who go to visit this marvel of architecture and historical monument that has been standing in its place for almost 1500 years since its construction and has been a legacy for humanity at large.

In a time of Democracy, Human Dignity and Rule of Law, the effort to erase the ancient Christian origins of Hagia Sophia and to convert such a monument that belongs to the entire Human Civilization in such a brutal way is incomprehensible, deplorable and dangerous. Furthermore, we are sure that this will also have a significant impact on the ongoing inter- religious dialogue, since the site has powerful visible and invisible Christian symbols. The normative character of the values for which the European Union stands demands a firm solidary answer. The EU institutions, and especially the European Commission, as guardians of these

European and Universal values and as the voice of European citizens, can play a unique role in preserving the world's cultural heritage, historical memory and religious pluralism. It is actually in moments like this that the significant role of the Special Envoy for the promotion of freedom of religion or belief outside the EU becomes ever-more obvious.

With that in mind we call upon all those of good will to react to the decision of the Turkish authorities for the conversion of Hagia Sofia into a mosque.

1. Established in 2010, the Committee of the Representatives of the Orthodox Churches to the European Institutions (CROCEU) brings together the representatives in Brussels of the Ecumenical Patriarchate of Constantinople, the Patriarchate of Moscow, the Patriarchate of Romania, the Patriarchate of Bulgaria, the Church of Cyprus and the Church of Greece. Its main goal is to articulate with a common voice the concerns and the perspectives of the Orthodox Church on EU-related matters.